

Regional plan for kulturminner og kulturmiljøer

Handlingsprogram for kulturminner i Akershus

Regional plan (plan- og bygningsloven):

- skal bidra til forutsigbarhet og avklaringer i den regionale håndteringen av viktige samfunnsspørsmål
- tar opp avgrensede oppgaver (til forskjell fra kommunal planlegging)
- tar opp planspørsmål av betydning for flere kommuner
- skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket
- skal utarbeides i samarbeid med berørte statlige og kommunale myndigheter og organisasjoner
- skal legge til rette for diskusjon om utfordringer, hvordan de kan løses og hvordan arbeidsdelingen i dette skal være
- skaper forpliktelser for offentlige myndigheter og organer, som skal søke å følge opp og gjennomføre planen
- kan inneholde strategier og retningslinjer for å sikre bestemte arealinteresser
- skal ha langsiktig perspektiv, helst minst tolv år
- skal følges av et handlingsprogram, som skal vurderes årlig

Regional planstrategi

Hvilke regionale planer vi skal ha, går frem av den regionale planstrategien.

Den skal vedtas minst én gang i hver fireårsperiode.

Regional planstrategi for Akershus 2017-2020 ble vedtatt i 2016.

Regional planstrategi

Regional planstrategi 2017-2020 sier dette om regional plan for kulturminner:

- Den regionale planen fra 2007 videreføres med nødvendige oppdateringer og endringer
- Arbeid med *strategiene* og nytt *handlingsprogram* prioriteres

Fylkestingets vedtak 12. februar 2018:

På bakgrunn av etableringen av Viken fylkeskommune fra 1.1.2020 videreføres regional plan for kulturminner og kulturmiljøer i Akershus, «Spor for framtiden»

(...)

Basert på et oppdatert utfordringsbilde utarbeides forslag til nye strategier, retningslinjer og handlingsprogram for samme periode, gjennom en medvirknings- og høringsprosess med aktuelle parter.

Regional planstrategi – føringer

- Kulturminnenes verdi i den regionale utviklingstenkningen
- Kulturminner og kulturmiljøer som et aspekt ved tettstedsutviklingen
- Kulturminnenes potensial som ressurs for stedsutviklingen
- Spisse strategiene og temaene i regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus
- Identifisere, verdivurdere og aktivere kulturminneverdier i tettstedene og vern i det øvrige landskapet

Eksisterende plan – «Spor for framtiden» 2007-2018

Hovedmål :

Ta vare på og bruke kulturminner og kulturmiljøer som en positiv ressurs i Akershus, og derigjennom bidra til økt kulturforståelse, identitet og tilhørighet, trivsel og verdiskaping.

Del A – plan og handlingsprogram

Del B – Oppslagsdel

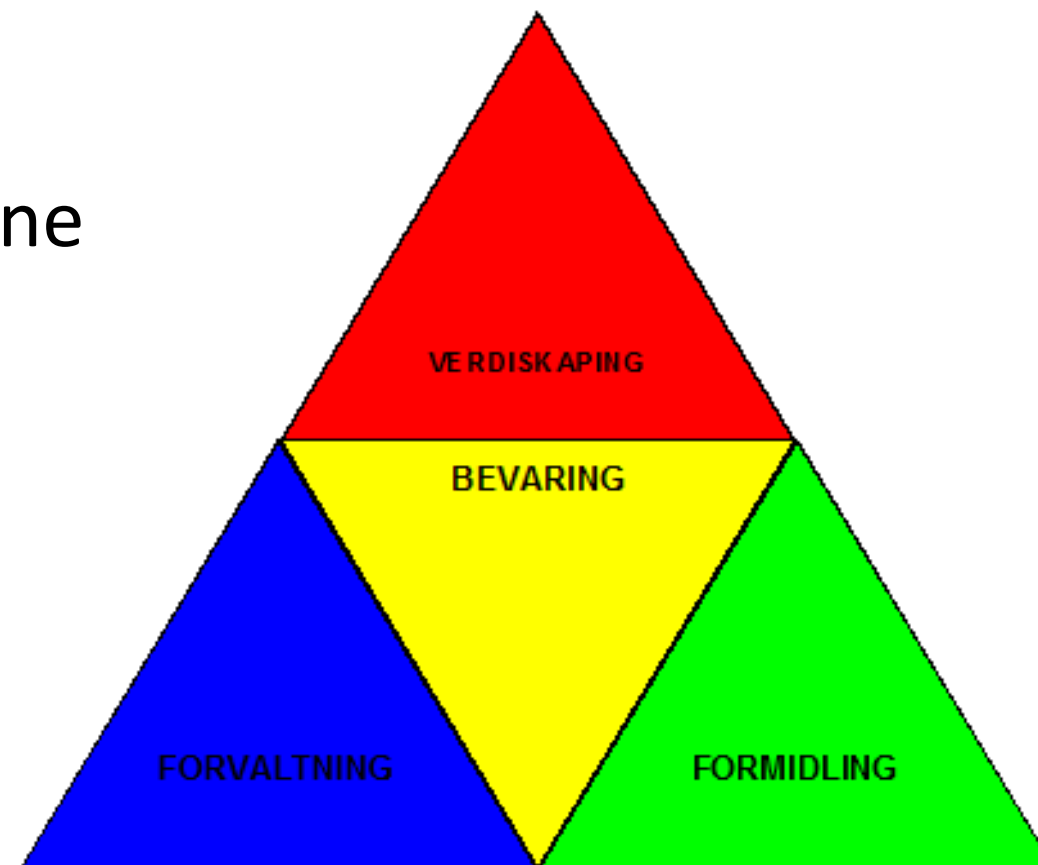
SPOR FOR FRAMTIDEN

FYLKESDELPLAN FOR KULTURMINNER OG
KULTURMILJØER I AKERSHUS 2007 – 2018

Del A – Plan og handlingsprogram:

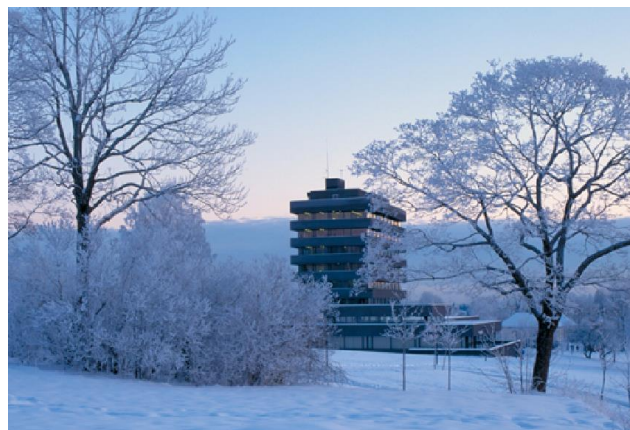
Angir mål, strategier og tiltak innenfor de fire innsatsområdene

- Bevaring
- Forvaltning
- Formidling
- Verdiskaping

Del B - Oppslagsdel

- Virkemidler for vern
- Rutiner for saksbehandling
- Oversikter over kulturminneregistre
 - Kulturlandskap og kulturmiljøer
 - Arkeologiske perioder
 - Fredete anlegg
 - Listeførte kirker
 - Antall SEFRAK-registrerte bygninger
 - Kommunale kulturminneplaner m.m.

Handlingsprogram 2013-2018

Ni temaer:

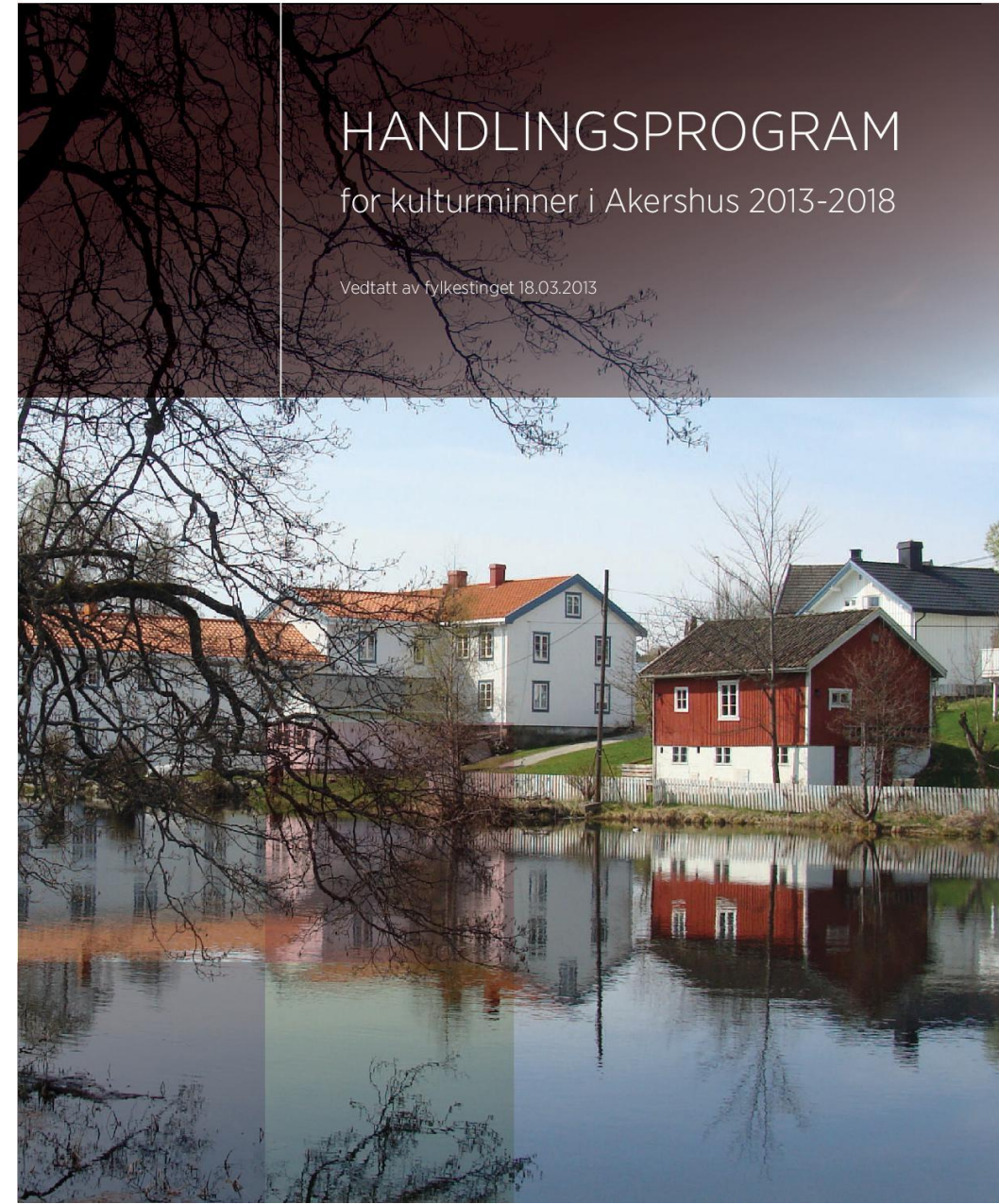
1. God offentlig forvaltning og godt samarbeid som grunnlag for utvikling og verdiskaping
2. Tilgjengelighet til kulturminner, tilrettelegging, synliggjøring og formidling
3. Den arkeologiske kulturarven
4. Bygningsarven
5. Oslofjordens kystkultur
6. Landbrukets kulturarv og kulturlandskap
7. Tettsteder med kvalitet
8. Det moderne Akershus
9. Kulturelle fyrtårn og spesielle satsingsområder tuftet på historien

Handlingsprogram 2013-2018

Fem tverrgående temaer:

- Vekst og vern gir utfordringer og muligheter
- Verdiskaping på kulturminneområdet
- Frivillighetens og eiernes betydning
- Folkehelse og universell utforming
- Akershusmuseets rolle innen kulturminnevern og regional utvikling

Ekspertutvalget: Planrollen må styrkes

Fylkeskommunen vedtar regional plan – berørte parter kan gi høringsuttalelse til plan og handlingsprogram.

Dermed blir det i prinsippet kun fylkeskommunen som er *forpliktet* til å følge opp planen.

Kommuner og statlige etater skal «legge den til grunn for sin planlegging og virksomhet».

I praksis blir handlingsprogrammet da først og fremst et verktøy for gjennomføring av fylkeskommunens *egne* tiltak.

Utvalget konkluderer med at forpliktelseselementet i regional plan og handlingsprogram er for svakt.

Ekspertutvalget: Planrollen må styrkes

Utvalget har vurdert om regionale planer kan gis særlig rettsvirkning med hensyn til arealbruk.

Kan gi fylkeskommunene et mer reelt verktøy for å forhindre aktivitet og stimulere utvikling, og for bedre å ivareta viktige nasjonale og regionale mål og hensyn:

- vernehensyn
- samordning av areal og transport
- Klimatilpasning

Utvalget erkjenner at dette vil være en radikal systemendring.

Ekspertutvalget: Planrollen må styrkes

Utvalget drøfter om regional planbestemmelse kan utvikles til å gi retningslinjer for arealbruk for langt flere temaer, som

- samferdsel (prioriterte kollektivakser)
- viktig infrastruktur
- markaområder og viktig regional grøntstruktur
- kystzone og vassdragsforvaltning
- lokalisering av kjøpesentre og handelssentre
- bolig- og næringsstruktur
- viktige miljøvernoppgaver
- klimaspørsmål
- jordvern

Utvalget mener at fylkeskommune og stat bør kunne utarbeide nødvendig plan for viktige statlige eller regionale utbyggings-, anleggs- eller vernetiltak som går over flere kommuner.

Foreløpig fremdriftsplan for planarbeidet

Hovedutvalg-, fylkesutvalg- og fylkestings sak om planarbeidet	2018	Februar
Oppstartsseminar	2018	Februar
Oppsummere innspill – forslag til medvirkningsprosess	2018	Mars
Hovedutvalgssak om medvirkningsprosess og fremdrift	2018	Mai
Planlegge gjennomføring av medvirkningprosess, utarbeide foreløpige skisser, innhente kunnskap	2018	Mai - september
Temasamlinger, dialogseminarer eller lignende	2018	September - november
Oppsummere innspill – utarbeide høringsforslag til strategier, retningslinjer og handlingsprogram	2018/19	Desember - februar
Hovedutvalg-, fylkesutvalg- og fylkestings sak om høringsforslaget	2019	April
Offentlig ettersyn av høringsforslaget	2019	Innen sommeren
(Eventuelt høringsmøte)	2019	Innen sommeren
Oppsummere uttalelser – utarbeide justert forslag til strategier, retningslinjer og handlingsprogram	2019	August
Fylkestingsvedtak	2019	Oktober